

Vítejte v nejmenším státu Jižní Ameriky. Téměř celá moje země je pokryta pralesy, a tam kde nejsou stromy jsou bažiny a močály. Nejspíš proto žije více jak půlka obyvatel v hlavním městě Paramaribo.

OTÁZKA DO SOUTĚŽE
V jaké části jihoamerického kontinentu se nachází Surinam?

Surinam

Pozvání do Surinamu musíme začít pohledem na mapu, protože ne každý dokáže tuto zemi zařadit na správný kontinent. Republika Surinam leží v severovýchodní části Jižní Ameriky a jedná se o nejmenší stát na kontinentu. Česká republika by se ovšem na jeho území vešla dvakrát. Poloha těsně nad rovníkem určuje tropický charakter krajiny, kterou tvoří z většiny části prales plný překrásných pestrých papoušků a jiné tropické zvířeny. Obyvatelstvo je silně různorodé, neboť mimo evropských přistěhovalců zde žijí i lidé z Indie, Jávy a Číny. Potomci původních indiánských kmenů jako jsou Aravakové či

Karibové, tvoří dnes výraznou menšinu. Navštěvník Surinamu se nesmí divit, že hinduistické chrámy stojí v blízkosti křesťanských kostelů nebo muslimské mešity v sousedství synagog. Poučné pro celý svět může být jejich klidné soužití. Vzájemný respekt jednotlivých náboženských komunit dokládá i pohled do kalendáře, kde jsou dny pracovního klidu nejen významné křesťanské svátky, ale i hinduistické či muslimské svátky, jako je Holika (hinduistický Nový rok slavený v březnu či dubnu) nebo slavnost na závěr islámského postního měsíce ramadánu Íd-al-Fitr.

Surinam je skoro celý pokryt deštnými tropickými pralesy, nachází se zde mnoho chráněných území. Největší z nich je přírodní rezervace Centrální Surinam, která zabírá více než 10 % rozlohy státu. Je to největší neobydlená pralesní oblast světa, která je na seznamu UNESCO. Zhruba čtvrtina Surinamců se hlásí k protestantským církvím, z nichž mají největší zastoupení Moravští bratři. Tato evangelická církev, jejíž kořeny sahají do východočeského Kunvaldu, pronikla do Surinamu s německými misionáři v I. polovině 18. století.

NAKUPUJTE NA TRHU

Jedním ze způsobů, jak poznat Paramaribo, hlavní město Surinamu, je návštěva trhu konajícího se každou sobotu na centrální tržnici na břehu řeky Surinam. Obklopí vás velký dav nakupujících, pohlíí vás pronikavý zápach rybniny a oči se mohou pást na rozmanitých plodech tropické přírody narovnaných na pultech dřevěných stánků. Atmosféru doplňují příjemní, ale velice hluční prodejci. Kdo by si chtěl koupit kuře, syrovou nebo uzenou rybu, živou želvu či papouška, má zde dostatečný výběr, pokud se tedy povznesse nad místní žalostné hygienické podmínky. A pozor – krabi přivázaní ke stěnám rezavých barelů jsou živí, jejich klepítka by mohla velmi bolestivě cvaknout.

PÁTKOVI POTOMCI

Pokud jste četli starodávný příběh o ztroskotání Robinsona Crusoea (a kdo ho nečetl, ať to rychle napraví), možná jste si povšim-

li, že autor knihy lokalizoval pustý ostrov, na kterém strávil hrdina knihy přes dvacet let, právě do této oblasti na pomezí Karibiku a Jižní Ameriky. Popisuje viditelně kalnou vodu přitékající z vnitrozemí, snad šlo o Orinoko ústící do Atlantiku na území dnešní Venezuely, u jehož pobřeží se ostrov měl nacházet. Ať už to bylo jakkoli, lze současné Indiány v surinamském pralesu považovat za jakési následovníky Pátka, jenž se Robinsonovi odvděčil za vysvobození z rukou kanibalů oddaností a přijetím jeho křesťanské víry. Současní Aravakové se chovají přátelsky, i když ze začátku projevují silný odstup. Návštěvníka, který jim dá najevo dobré úmysly, ale provedou otevřenou chýš s rákosovou střechou sloužící jako kuchyně a popíši, jak se z kasavy vyrábí chléb. Náčelník vesnice oblečený jednoduše v džínách a tričku hrdě ukáže přízemní baráček školy a jednoduchou konstrukci kostela. Dozvíte se přitom od něj, že místní křesťanské společenství vede jako katecheta v době, kdy se sem nedostane kněz.

MAROONI – OSVOBOZENÍ OTROCI

Ze všech skupin surinamského obyvatelstva zažili určité nejdramatičtější minulost černoši. Otrokáři vyváželi jejich předky z Afriky a nutili je k dřině na plantážích evropských osadníků. Kruté zacházení a postavení pod úroveň lidské důstojnosti vedly k řadě povstání a útěkům do pralesa, kde osvobození otroci zakládali vlastní vesnice. Řada z nich existuje dodnes, a i když jejich obyvatelé udržují kontakt s civilizací a zpravidla přijali křesťanství, stále například ctí autoritu náčelníka a udržují si staré zvyky. Otrokářskou minulost Surinamu lze pozorovat i na hřbitovech. Obyčejné a už notně oprýskané dřevěné kůly označovaly místo, kam bývali ukládáni zesnulí otroci. Otroctví v zemi zakázal zákon v roce 1837, postavení černošských obyvatel se zlepšilo jen zvolna.

Foto: archiv PMD, Vectorstocker, max_776 - Adobe Stock

ŘEKOU A PRALESEM

Nakreslil: Petr Kim
Napsal: Zbyněk Pavienský

Český misionář Samuel Fritz byl v roce 1685 poslán hlásat křesťanství jihoamerickým indiánům. Během svého života založil přes padesát nových indiánských osad a stal se obráncem práv indiánů před portugalskými otrokáři. Ke svému každodennímu putování mezi osadami používal největší řeku světa Amazonku. Díky tomu objevil jeden z pramenů Amazonky a nakreslil první podrobnou mapu tohoto veletoku.

POHLED PRO MISIE®

Těšiš se na Vánoce nebo Velikonoce, nebo chceš udělat radost babičce k narozeninám? Namaluj hezký originální obrázek na předtištěné pohlednici, které si můžeš objednat v e-katalogu na www.missio.cz.

Tuto aktivitu někteří znají jako Vánoční nebo Velikonoční pohled pro misie, ale může být organizována i při jiných příležitostech. Získané finance z výstavy a prodeje pohlednic, kterou ti pomohou zorganizovat rodiče nebo učitelé, posílej do Národní kanceláře PMD. Číslo účtu: 72540444/2700 VS 140